

MACIEJ ROBERT

Vidámpark

Az első szabad szombat hónapok óta,
az első Európán átvonuló hőség,
csalókán kigombolt gallérok. Az első

kirándulás – feleség, lányok, anyós,
meg élelem a részletre vett szedánban.
Az első három kocsi a hullámvasúton,

az első menet után bevillanó emlékek
(épp itt, ebben a mocsárban, mely
békésen csillog a betonréteg alatt). Az első

meredek emelkedő, a hasító fájdalom,
a felvillanó látóhatár, az erdőszél, a messzi
felhőkarcolók megcsillanó, magas ablakai.

Az első gondolat, hogy hiszen ez a világ
nélkülem is elboldogul, hogy itt maradnak –
a lányok, a feleség és, legyen, az anyós is,

felesleges sáljával. Meg a többi halhatatlan.
Addig is – egy nagy levegő, ismerős
nevetés, valahonnan hátulról. És a célegyenes.

Maciej Robert (szül. 1977) – lengyel költő, újságíró, irodalom- és filmkritikus. Három verseskötete jelent meg, *Pora deszczu* (Eőszezon, 2003), *Puste pola* (Puszta földek, 2008) és *Collegium Anatomicum* (2011) címmel. Verseit angol, horvát, spanyol és szerb nyelvre fordították le. Łódźban él.

Kórtörténet

Évekig érlelte magában a fájdalmat – mely pontos, akár a metronóm ingája. Éjszakánként meggyóna, a kiáltozást, a tiszta ágyneműt. Büszke volt a neve mellé jegyzett latin kifejezések tárházára,

a dátumok sorára. A megfejtett keresztretjvényekre, az elhagyott jelszavakra. Lassan szóvá változott a teste, melyet nem tudott kimondani. Hörgött csupán: *Túléltem apámat. Hosszú szünet. Kétszer is.*

Két ujjával nehezen az ég felé bökött, és hangtalanul felnevetett. Remegett a szája széle, bugyogott a nyála, akár a tajtékozó folyó ott,

ahol tüskés pikát fogtunk valamikor. Hideg fény vont csillogó korongot friszére. Barnás háttér, előtte szélfúttá, nehéz pitypangfejek.

Mészáros

Az erdő alján kutyák ugatnak, pedig már vége mindennek – a mészáros kilép az

épületből, kötényébe törli bal tenyerét. A jobb ingujja könyékig föltúrva, alatta foltos gipsz

csillog – emlék a múlt heti művházás verekedésből. Hanyagul beteszi az ólajtót,

megigazítja a hevedert és cigarettára gyújt. Az állatok már abbahagyták az őrjöngést, lassan elhevernek a boxokban.

Rózsaszín pára száll a kitört ablakon át, akár egy rohamra adott jel. És támadnak – három macska –, és percenként visszaesnek a hóba.

Hiány

Talán már azután történt, hogy kiköltöztünk –
csámcsogott a betonkeverő, belepte a mész,
akár tehénségget a szar, rozsdás repedés futott domború hasán;

amikor kiderült, hogy végtelen sötétségben
fogunk élni, mert a nap új röppályát választott magának,
és elrejtőzött a levelek között.

Amikor az erkélyre cipeltük a kertből a nyugágyat,
a nedvesség meg egyből kikezdte a plüssöt, és nagyapa
azt mondta, hogy, baszd meg, vágjuk ki végre

a nyárfákat, ne várjunk nyárig, mert az ő korában,
kérem, már, ki tudja, no. Amikor először
csapott le a fagy, és anya felküldött a padlásra,

mert itt a dunna ideje; amikor ráleheltem
az ablakra és lenéztem – a fiúk épp jöttek vissza a folyóról,
két döglött hattyút vonszoltak magukkal.

Hosszú nyakuk a járdát súrolta. Amikor bejöttek
az udvarra, és átmentek a tócsán.
A deszkapalló lefagyott, és fentről úgy nézett ki,

akár a bőr alatt elgennyesedett szálka.
Amikor a cipők alatt feltört a levegő,
és megint elvesztettem őket szem elől.

Boldogság

Hivatalosan ősz. Lassú tisztogatás a parkban.
Az emlékművek totális sztriptíze. Fejetlenség.
Egymás mellett hevernek a fűben,
útjában vannak a labdázóknak. A test közelében.

Lelátóként is használhatók. Iskolába menet
mindig megsimítják a herék táját. Szerencsét hoz.
A dörzsöléstől kifényesedett az ágyék.
A kopsz ma mindenkinek ötöst ad történelemből.

És a kicsengetés előtt mindenkit hazaenged.

Elmélet

Pl. a közvélemény-kutatás. Vagy, tegyük fel, a nemi erőszak.
Dolgok, amik vannak. Amikről szó van az esti híradóban,
amikről a reggeli lapokban olvasni.
Amik megesnek, de sosem velünk, nem a

családunkkal, nem az ismerőseinkkel. Nem is, ez már összeesküvés!,
az ismerőseink ismerőseivel. Pl. a Cushing-szindróma. Betegségek,
amikről kizárólag a katoniorvosok jegyzete dadog valamit
a 140. oldalon. Balesetek, amiket az oktató említ meg

az autóvezető tanfolyamon (közben felemeli az ujját és bekapcsolja
a videót). A leghosszabb, ragacsos napok. A feleség, akit egyenesen
a strandról hív haza a hangosbemondó egy „sajnálatos
családi esemény” miatt. Napbarnította színe, mely így nem egészen illendő.

Következő

Megnyúlt a testük. A lehető leghátrább ültek
hittanon. Elbújtak az előttük lévő
háta mögött, megfeszítették nyakukat,
és ujjukkal az ádámcsutkát pöckölték.

A kiadott torokhangok miatt küldték
ki őket. De jó volt így – a fény
megtört a nagy vitrázsokon, a lépcsőn
megvillantak a lányok barna combjai.

Aztán valaki elkergette őket – és megesküdtek,
hogy évek múlva bosszút állnak.
Néhányuk szépen öregszik meg, mindenki szépen hal meg,
valamelyikük (az a sovány?) szépen feltámad.

KOLLÁR ÁRPÁD fordításai

MIROSLAW BALKA